

UNIJNÍ PROGRAM LIFE

FINANČNÍ NÁSTROJ EU PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A KLIMA

29. 4. 2024 - LIFE INFO DAY

Oddělení mezinárodních programů a projektů
Odbor finančních a dobrovolných nástrojů
Ministerstvo životního prostředí, Praha

CO JE PROGRAM LIFE?

- Nástroj pro financování životního prostředí a klimatu v EU
- Komplementární nástroj k ostatním dotačním nástrojům EU na poli ochrany životního prostředí
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2021/783 pro program LIFE 2021 – 2027
- Víceletý pracovní program 2021 – 2024
- **CINEA = Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí** – pověřená agentura, od 1. 4. 2021 provádí části některých programů EU včetně programu LIFE

➔ Přes **1 100 projektů** v realizaci.

➔ Výzva EU pro rok 2024: **571 mil. EUR.**

➔ **5,43 mld. EUR** na programové období 2021-2027

➔ Za posledních **32 let** bylo financováno přes **6 000 projektů.**

The future is green. The future is *Life*
Discover the EU's LIFE Programme for the environment and climate action

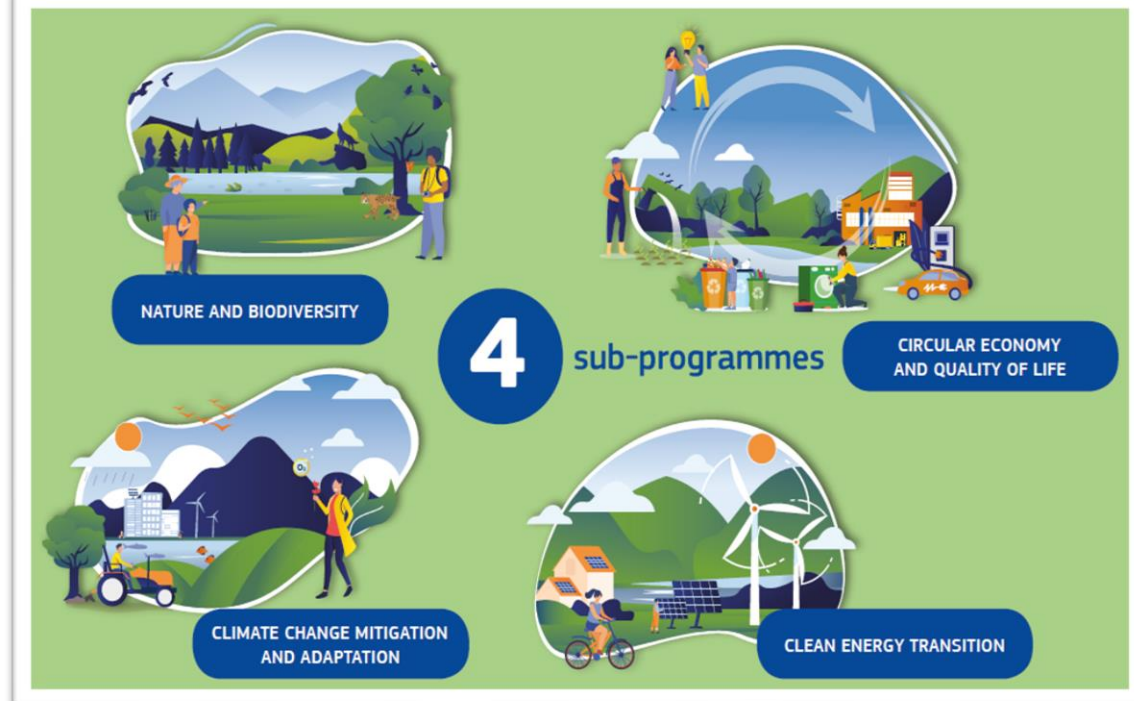
JAKÝ JE CÍL PROGRAMU LIFE?

Obecným cílem programu LIFE je **přispět k přechodu na udržitelné, oběhové, energeticky účinné hospodářství založené na energii z obnovitelných zdrojů**, které je neutrální z hlediska změny klimatu a odolné vůči změně klimatu, k **ochraně, obnově** a zlepšování kvality **životního prostředí**, včetně ovzduší, vody a půdy, **a k zastavení a zvrácení úbytku biologické rozmanitosti** a k řešení degradace ekosystémů, mimo jiné prostřednictvím podpory provádění a řízení sítě Natura 2000, a tím přispět k udržitelnému rozvoji. Program LIFE rovněž podporuje provádění obecných akčních programů přijatých v souladu s čl. 192 odst. 3 Smlouvy o fungování EU.

SPECIFICKÉ CÍLE PROGRAMU

- 1) **vyvíjet, předvádět a podporovat inovativní techniky a přístupy** za účelem dosažení cílů právních předpisů a politiky Unie v oblasti životního prostředí a klimatu, včetně **přechodu na čistou energii**, a přispět k uplatňování **osvědčených postupů** týkajících se ochrany **přírody a biologické rozmanitosti**;
- 2) **podporovat vypracování, provádění, sledování a prosazování příslušných právních předpisů a politik Unie**, mimo jiné zlepšením správy prostřednictvím posílení kapacit veřejných a soukromých subjektů a zapojením občanské společnosti;
- 3) **podniknout rozsáhlé zavádění úspěšných technických a koncepčních řešení** k provádění příslušných právních předpisů a politik Unie prostřednictvím reprodukce výsledků, **začlenění souvisejících cílů do dalších politik** a postupů veřejného a soukromého sektoru, **mobilizace investic** a zlepšení přístupu k financování.

STRUKTURA PROGRAMU LIFE

1) oblast "Životní prostředí,, zahrnuje:

- podprogram "**Příroda a biologická rozmanitost**";
- podprogram "**Oběhové hospodářství a kvalita života**";

2) oblast "Opatření v oblasti klimatu,, zahrnuje:

- podprogram "**Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně**";
- podprogram "**Přechod na čistou energii**".

OBLASTI PODPORY

Příroda a biodiverzita

- [Call Document LIFE-2024-SAP-NAT](#)

Oběhové hospodářství a kvalita života

- [Call Document LIFE-2024-SAP-ENV](#)

Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně

- [Call Document LIFE-2024-SAP-CLIMA](#)

Přechod na čistou energii

- [Call Document LIFE-2024-CET](#)

Podporovaná témata – viz aktuální dokumenty k výzvě 2024 pro daný podprogram na:

https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/life-calls-proposals-2024_en

TYPICKÝ PROJEKT LIFE

- Reaguje na potřeby a řeší nějaký **environmentální problém**.
- Přináší **inovativnost** a kreativitu - **testuje** neodzkoušené postupy, technologie a metody (pilotní) nebo tyto zavádí do praxe, pokud jsou v daném kontextu nové (**demonstrační**), popřípadě využívá osvědčené postupy.
- Způsobí **konkrétní změnu životního prostředí či klimatu** (ideálně odpovídající předem definovanému projektovému tématu/politické prioritě programu), která má přidanou hodnotu v kontextu EU – výsledky lze **využít dále, přenést a napodobit jinde**.
- Zahrnuje spolupráci se všemi **zainteresovanými stranami**, které na jeho výsledcích mají zájem (samospráva, místní podniky, univerzity).
- Neřeší základní výzkum, provoz běžných činností a opakovaných akcí, nepodporuje infrastrukturní projekty.

STANDARDNÍ AKČNÍ PROJEKTY

- předpokl. rozpočet: **1 – 3 mil. EUR**
- průměrná délka trvání: **3 – 6 let**
- geografické měřítko není stanoveno
- zapojení stakeholderů je **doporučeno**
- mobilizace doplňkových fondů mimo vlastní projekt: **NE**
- partnerství: není povinné, ale **je doporučováno**, neboť prokazuje přidanou hodnotu na úrovni EU
- max. míra podpory: **60 % - 95 %**
- způsobilé náklady: **obecně běžné kategorie výdajů**

PRO KOHO JE PROGRAM LIFE URČENÝ?

- Právnícké osoby se sídlem v EU, případně v zemích připojených k programu LIFE (např. Island, Ukrajina):
 - **Veřejné subjekty** (typicky např. města: povodně a sucho, zelená a modrá infrastruktura, adaptační strategie, mobilita; ale též univerzity a VVI, národní parky, kraje atp.).
 - **Soukromé podnikatelské subjekty, svazy a VVI** (typicky např. technologické inovace, průmysl, zemědělství, odpady, energetická účinnost aj.).
 - **Soukromé nepodnikatelské organizace** (typicky např. NNO - ochrana zvláště chráněných druhů a stanovišť).
- Zkušenosti žadatelé s jasnou vizí měřitelné změny, která pomůže naplnit cíle programu a tudíž podpořit evropskou legislativu v oblasti ŽP a klimatu.

ROLE MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

- **Národní kontaktní místo**
 - poskytování informací o programu, pořádání informačních seminářů pro žadatele/ příjemce;
 - ověření projektového záměru z hlediska vhodnosti pro spolufinancování z programu LIFE, komplementarity s jinými programy k financování, objasnění pravidel programu, zodpovídání dotazů ohledně přípravy projektové žádosti, hledání partnerů projektu nebo získání státní podpory na spolufinancování;
 - neposkytuje doporučení či hodnocení projektového záměru, nestanovuje podmínky výzvy programu.
- **Spolurealizátor** realizovaných projektů LIFE – zkušenosti s řízením projektů.
- **Poskytovatel národních příspěvků** pro žadatele do výzvy LIFE.
- **Webové stránky** <https://www.program-life.cz/>

PŘEDSTAVENÍ JEDNOTLIVÝCH PODPROGRAMŮ

PODPROGRAM PŘÍRODA A BIODIVERZITA

Podpora právních předpisů EU, jejichž cílem je zadržet úbytek nebo zvrátit ztrátu vzácných stanovišť a druhů, a začleňování těchto předpisů do sektorových politik.

Míra spolufinancování maximálně **60 %** s výjimkou :

- 67 % u projektů zaměřených na prioritní i neprioritní stanoviště a/nebo druhy
- 75 % pro projekty zaměřené výhradně na prioritní stanoviště a/nebo druhy

https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/nature-and-biodiversity_en

PŘÍRODA A BIODIVERZITA

Nature and
Biodiversity

Projekt musí spadat do jedné z kategorií:

- a. **„Prostor pro přírodu“** – zlepšování podmínek pro druhy/stanoviště prostřednictvím zásahů prováděných na daných lokalitách (např. ochranná opatření, obnovní management, vytváření zelené infrastruktury, ekologických koridorů, obnova ekosystémů)
 - b. **„Chráníme druhy“** – ochrana konkrétních druhů/snižování negativního dopadu invazních druhů prostřednictvím opatření, která se neváží k zásahům na lokalitách (např. zvyšování povědomí, systémová opatření na úrovni správy nebo legislativy apod.)
- **Žadatelé musí definovat, odhadnout, vysvětlit a dosáhnout očekávaných výsledků.**

Podrobnosti k prioritním tématům viz [Call Document LIFE-2024-SAP-NAT.](#)

PODPROGRAM OBĚHOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ A KVALITA ŽIVOTA

Příspěvní k transformaci na udržitelné, oběhové, energeticky účinné hospodářství odolné vůči změně klimatu, netoxické prostředí a k ochraně, obnově a zlepšování kvality životního prostředí.

- **Oběhové hospodářství a odpady** - rozvoj oběhových systémů, snižování produkce odpadu, využití odpadu, nakládání s nebezpečným odpadem
- **Ovzduší** - zlepšení kvality ovzduší prostřednictvím prevence a/nebo omezení látek znečišťujících ovzduší
- **Voda** - ochrana a zlepšení kvality podzemních a povrchových vod a prevence a odstraňování látek znečišťujících vodu
- **Půda** - obnova, sanace, ochrana a zlepšení zdraví půdy
- **Hluk** - snižování hladiny hluku v hustě obydlených oblastech
- **Chemické látky** - udržitelnější používání chemických látek a směsí, samotných nebo obsažených v předmětech a konečných výrobcích
- předmětech a konečných výrobcích

Míra spolufinancování maximálně 60 %

Circular Economy
and Quality of Life

Podrobnosti k prioritním tématům viz [Call Document LIFE-2024-SAP-ENV](#)

PODPROGRAM ZMÍRŇOVÁNÍ ZMĚNY KLIMATU A PŘIZPŮBOVÁNÍ SE TĚTO ZMĚNĚ

Příspěvní k transformaci Unie ve společnost, která bude neutrální z hlediska změny klimatu a odolná vůči změně klimatu

Možné oblasti podpory:

- Snižování emisí skleníkových plynů
- Zlepšení fungování systému obchodování s emisemi
- Rozvoj a podpora řešení k pohlcování/sekvestraci CO₂ z atmosféry
- Přístupy a řešení pro přizpůsobení měst a regionů změně klimatu
- Přístupy a řešení k zajištění stabilní a bezpečné dodávky vysoce kvalitní pitné vody, prevence sucha
- Příprava na mimořádné povětrnostní podmínky
- Podpora finančních nástrojů a inovativní řešení zaměřené na rizika vyvolaná změnou klimatu
- Příprava a uplatňování strategií a plánů adaptace na změnu klimatu

Climate Change
Mitigation and
Adaptation

Míra spolufinancování maximálně 60 %

Podrobnosti k tématům viz [Call Document LIFE-2024-SAP-CLIMA](#)

PODPROGRAM PŘECHOD NA ČISTOU ENERGIÍ

Příspěvní k provádění akcí souvisejících s energií v rámci Zelené dohody

Předdefinovaná témata

Oblasti podpory:

- Vytvoření vnitrostátního, regionálního a místního politického rámce na podporu přechodu na čistou energii
- Urychlení zavádění technologie, digitalizace, nových služeb a obchodních modelů a posílení souvisejících odborných schopností na trhu za účelem přechodu na čistou energii
- Přilákání soukromých financí pro udržitelnou energii
- Podpora rozvoje místních a regionálních investičních projektů
- Zapojení a posílení postavení občanů v rámci přechodu na čistou energii

Míra spolufinancování maximálně 95 %

Podrobnosti k jednotlivým projektovým tématům viz [Call Document LIFE-2024-SAP-CET](#).

Dne 28. 5. 2024 proběhne v Praze národní workshop k výzvě LIFE_2024_CET, určený zejména (ale nejen) municipalitám. Kontakt: ales.kutak@komoraoze.cz

ZDROJE INFORMACÍ – KDE CO NAJDU?

- **Web Evropské Komise:** https://ec.europa.eu/info/index_en - celková databáze realizovaných projektů
- **Web CINEA:** https://cinea.ec.europa.eu/life_en - jednotlivé programové dokumenty včetně prezentací z minulých let, podmínky výzvy 2024, vstup do elektronické žádosti
- **Web MŽP:** https://www.mzp.cz/cz/komunitarni_program_life - přehled českých LIFE projektů, programové dokumenty v ČJ, podpůrné informace k přípravě žádosti, informace o národní výzvě
- **Web programu LIFE:** <https://www.program-life.cz/> - aktuality z programu a realizovaných projektů, sekce Dokumenty ke stažení
- Kontakty na **národní kontaktní místo:**
Oddělení mezinárodních programů a projektů, Odbor finančních a dobrovolných nástrojů, Ministerstvo životního prostředí: life@mzp.cz, tel. 267 122 017 nebo 267 122 196

DOKUMENTY (NEJEN) K VÝZVĚ

- LIFE - **Calls for proposals**: https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/life-calls-proposals-2024_en
- Záznamy a **prezentace** z online informačního setkání k EU výzvě 2024: <https://vo-event.swoogo.com/eu-life-info-days-2024/Home>
- **Často kladené otázky**: https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/life-support-applicants_en#frequently-asked-questions
- Veřejná **databáze podpořených projektů** z programu LIFE: <https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/search>
- Annotated **Model Grant Agreement**
https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/aga_en.pdf

DOKUMENTY K PROGRAMU LIFE

- **NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/783 o zavedení Programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení (EU) č. 1293/2013 (v češtině):** <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/783/oj>
- **Víceletý pracovní program LIFE 2021-2024 (v češtině):** https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/life-legal-basis/life-multiannual-work-programme-2021-2024_en
- **Seznam prioritních témat pro období 2021-2024 (v angličtině):** https://cinea.ec.europa.eu/document/download/ee20564a-9f29-4d73-8ce7-4928092b1448_en?filename=LIFE_PROGRAMME_Priority_topics_2021-2024_20240417.pdf
- **Finanční nařízení EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU, Euratom) 2018/1046:** <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>

DĚKUJI ZA POZORNOST

Financováno z projektu LIFE for Czechia (ID projektu 101101830).

